

Čert slúži

Jeden chudobný rubár vybral sa do hory s posledným kúskom chleba, ktorý si v plátennej kapsičke niesol; lebo o tom kúsku chleba mal byť celý deň. Keď do hory prišiel, kapsieku zavesil na haluz a dal sa do roboty. Rúbal, neborák, rúbal a kálal hrubé duby, až mu tak z čela tieklo. Tu čosi-kamsi priplichtil sa čierny zasmolenec z najhlbšieho pekla ku kapsičke a ukradol mu ten ostatný kúsok chleba.

Ako sa vrátil do pekla, hneď začal chváliť sa kamarátom:

„Hľaďteže, toto malo byť jednému rubárovi na celý deň a ja som mu to ukradol!“

„Čo to tam, čo?“ ohlásil sa na to Lucifer.

A keď vyrozumel, čo je vo veci, zhrozil sa nad ukrutnosťou toho zlodēja, že smel takému chudobnému človeku ostatný kúsok chleba vziať. I naskutku mu vyriekol súd: aby stojme stúpaj slúžiť do roka tomu rubárovi.

Na druhý deň zberal sa znovu do hory ubiedený rubár a kládol ťažkú sekeru na plece. Tu otvorila sa dvere a mladý, silný parobok vkročí do izby.

„Dobrý deň, gazdo!“ poklonil sa prichodzí. „Či by ste ma nevzali do služby?“

„Ach, syn môj, načože by si mi bol?“ odpovedal rubár. „Sám nemám čo jesť a v kúte, či vidíš, plače hŕba lačných detí!“

„No, len ma vezmite! Ja vám za službu nič nežiadam a uvidíte, že pri mne dobre sa mať budete.“

„Nuž, podže teda so mnou do rúbania, keď už len tak chceš,“ povedal rubár a podal mu do ruky sekeru.

Neminuli tri dni a hora, ktorú by rubár sám do roka nebol zrúbal, ležala na hromade, až to bola radosť hľadieť na rovné rady poukladaných siah. Od toho času počalo sa nášmu rubárovi dobre vodiť a deti jeho neplakali viac od hladu v kúte; boli veselé a zdravé ako ryby, lebo boli sýte.

„No, gazdo,“ povie raz ten sluha, „vy po kuse len rúbajte, a ja pôjdem dakde na mlatbu, aby ste mali na zimu chleba, aj všetkého nadostač v dome.“

„Chod' len, chod',“ odpovedal rubár, „ja budem zatiaľ rúbať, čo budem môcť.“

Na jednej veľkej pustatine býval bohatý pán. Tristo stohov zbožia stálo mu na poli a v chlievoch ležalo tristo kŕmnych volov a tristo kŕmnych bravov. U toho pána zastavil sa rubárov sluha a ponúkol sa za mlatca.

„Nuž a kdeže ti kamarátstvo?“ opýtal sa ho pán.

„O kamarátstvo sa vy nestarajte! Len či dáte to zbožie mlátiť?“

„Pravdaže dám; ale ho azda sám nebudeš mlátiť?“

„Ej, či sám, či nesám; veď sa to potom nahľadíte!“

„Nuž a čože budeš žiadať na výmlatok?“

„Nič, pane, len čo si naraz odnesiem,“ odpovedal sluha.

„No,“ pomyslel si pán, „veď žiadnych desať kíl neodnesieš.“ A privolil k tomu.

Keď bolo blízko polnoci, tu okolo stohov ozve sa odrazu tritisíce cepíkov: cup cup cup, cap cap cap! cup cup cup, cap cap cap! Čerti z horúceho pekla zbehli sa pomáhať svojmu kamarátovi, takže do rána všetko zbožie bolo vymláténô, vyviato i pomeranô. Ešte len svitať počalo, zabral sa mlatec k pánovi, aby prišiel robotu opáčiť. A ten sa nemohol predívať na tej skorej robote. Ale bol rád, že zbožie bolo dobre vyrobené a povedal mlackovi, aby si výmlatok bral.

Milý mlacko káže si vykladať zbožie na široké pleciská a pánova čel'ad' vyloží mu na ne dobrých desať kíl pšenice.

„No, či ti to dost?“ spytuje sa ho pán. „Hoj, čože by to bolo?“ rozosmeje sa mlatec. „Len ešte klad'te! Veď vidíte, že ešte pod ním vyskočím.“ I výkladu mu všetko zbožie na pleciská a pánovi dupkom stávajú vlasy od strachu.

„No, či ti to dost?“ spytuje sa poznovu, ale sa mlatec zase rozosmeje, že čoby to ešte bolo.

„Len klad'te,“ povedá, „čo máte; veď vidíte, že ešte vyskočím, ako čo by som nič nemal.“

Sto tučných, vykŕmených bravov valí sa z chlievov a mlatec poberie všetko na chrbát.

„No, u čerta, už ti to len azda dost' bude?“

Ale čert sa len smeje, ľahko vyskakujúc a káže

klásť. Pána pučí od zlosti; ale v „slove si stoj!“ – od slova odstúpiť ani on nemôže.

„Vypusťte sto vykŕmených volov,“ zakričí na čel'ad'; „tie azda len nepoberie!“

Ale mlatec zoberie aj tieto a rozosmejúc sa do očí nahnevaného pána, uteká, ako čo by nič neniesol, k svojmu gazdovi.

„No, gazdo, tu máte!“ zvrhne bremä vo dvore rubára. „Myslím, že sa už nebudete báť hladu, trebárs vás i tu nechám, lebo mi už vychádza rok. Ale či viete, kto som ja? či pamätáte, keď vám v hore ten ostatný kúsok chleba bol skalpal?“

Rubár pokýval hlavou:

„Pamätám,“ povedá, „pamätám!“

„No, tak vedzte, ja som čert; ten kúsok chleba ja som vám bol ukradol a za pokutu musel som vám do roka slúžiť. Majte sa dobre!“

Vtom sa stal okolo domu smiech, ako čo by tritisíc koňov bolo zarechtalo. Boli to čerti, ktorí vysmievali svojho kamaráta, že musel u chudobného rybára slúžiť.